

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ
Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...**

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

12. De obedientiæ securitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](#)

quasi vitales petat. De his verò singillatim agere prolixum foret, nec fortasse satis proposito congruens, sed non videtur omittendum quin de non-nullis seu fundamentis, seu vita nostrâ Religiosæ fontibus aliquid quasi in transcursu notem. In secundo operosiùs immorabor, cùm & initio maximè comparandum sit, & illud minùs explicuerim.

C A P V T XII.

De securitate obedientiae.

DE obedientiæ virtute & natura ita multa scribenda forent, & à plurimis descriptra sunt, vt videar mihi de illa meritò tacere posse. Sed quando id institutum aggredieris, cuius partes omnes, munia omnia, conseruatio, & perfectio, vnius obedientiæ vi, apra & coagmentata continet, perspectum tibi esse debet, quanta obedientiæ à te desideretur integritas, qualis, quam perfecta, in quibus, & quousque postuletur. Hoc vero non erit admodum obseruatu difficile, si quæ B. Ignatius de illa præscripsit, quæ descripti & tradidit, attentiùs euoluas.

Interim hoc tibi vnicè commendatum velim, vt credas, in una obedientia, tua salutis æternæ securitatem esse positam. Cuius vt rationes plures omittam, hæc est meo iudicio summissima: quod quicumque obedientiam Dei causa, Dei nutu, voluntate, ac propemodum iussione suscepit, sequitur; sic autem eam sequitur, qui Deo consultore, auctore, duce, Religiosævitæ institutum est amplexus; proculdubio Deum, cuius vicem perfungiatur, cuius personam homo iubens refert, Deum inquam, qui via, veritas & vita est, lequitur. quare aberrare, decipi, emorinon potest, nec potest certior villa esse ad salutem via. Et quantos facit animos, Deum sui operis, orij, negotij, studiorum, laborum instigatorem & impulsorem intueri? quantum præsidij libi diuissione, quasi à Dei voce, vendicat obedientis, diuinæ liberalitatis, copiosa, ijs quos ad opus euocauerit, auxilia largientis conscientius? quantum certa fiducia, cùm agnoscit prouidentissimi Domini sapientiam decere, vt à recto & vili fine numquam exerret, numquam nisi in nostrum commodum cedat, quod diuina voluntatis nutu per Superiorum indicato, suscepimus urgetur? Quod si probè ipse tibi persuaseris, omnem omnino propriæ & ab obedientia non excitata voluntatis motionem exhorresces, pertimesces, & procul aueraberis. vt enim omittam quam in deuia, fallacia, letifica deceptos abducatur, hoc solum quanti terroris est, quod qui sua voluntate in partem aliquam permouetur, diuinam sibi opem certò promittere non potest; qua tamen quicumque destituitur, is omnibus casibus, hostibus, da-

mo-

monibus, temptationibus & peccatis iacet expositus. Atque ut quod sentio, clarissimè & rebus ipsis ostendam, faciamus, cuiuspiam negotij, ius, exitus, ambulationis, collocutionis, potionis, medicinæ hauriendæ occasionem offerri; si id vel præter obedientiæ nutrum, vel contra, vel eo non expectato ausus fuerit: sic mecum ipse ratiocinari, eiusmodi me, neque index vano, terroribus pavitare debo: Egóne ista sine Deo sum ausus? Sane ausus sum sine Deo, quando obedientia non consultâ sum ausus. At non consulto Domino, nonne à Gabaonitis deceptus est Iosue? nonne durus vxori Ieroboam, alium quam Deum verum consulturæ, missus est nuncius? Deo non auspice, quid non ceder pessimè? res prosperæ in aduersas, iucundæ in tristissimas, vita ipsa in mortem ibit. Sine Deo neque utile, neque optrandum mihi potest esse quidquam; insidiosa, periculosa, exitialia sunt omnia. Sanitatem, quietem, scientiam, honorem, utilitatem, Deo ista non ducente, quæsiui; ecce inde mihi inualetudo, perturbatio, ignorantia, ignominia, damna multa creabuntur. Et cui melius, cui tutius & fidentius, quam Deo meo possum, & verè debeo dicere, In manibus tuis sortes meæ? si me illi totum reliquero, ille de me toto benignissimè consulat; ubi me illi subtraxero, meæque incertæ prouidentiæ commisero, ibi necessario præsidio nudus, illudentis dæmonis fraudibus ludibrio exponar; perdam, & perimam, quorum salutem non præscripto ab obedientiæ labore quærebam; euertam negotium illud omne, quod exquisita propriæ voluntatis industria, ex voto consecutum volebam. Sic mihi, nec immetitò, exadversum ibunt omnia, Deo per obedientiam non afflante; at secundo cursu & æternitati frugifero fluent, quoties aspirante ad Superiorum vocem nomine, sponsorem quodammodo & vadem felicis exiru, ipsiusmet laboris auctorem Deum inuenero.

Ita verè est, ac vehementer optarem Religiosis omnibus, ut verissimum, ita persuasissimum esse, ingratè admodum, sed & periculosè id omne ab eis suscipi, cuius non sit auctor obedientia. Etenim cum ab optimo Domino Deo nostro, in eam felicissimam vitæ sortem vocati sint, ubi rerum omnium agendarum initia, progressiones & absolutio, Deo per Superiores excitante, promouente, perficiente speranda sunt: ubi posita omni de le suisque sollicitudine, cogitatum iactent in Domino, qui eorum quisibi confidunt, res omnes paterna prouidentiæ lenissimè in finis optiuit os destinat: quid aliud, in ciuitati viæ genus eos vocando præstitit, quam quodd singulari beneficio à sua ipsorum incertissima curatione dimonit, iussitque sui securos, absque omni sollicitudine, se diuinæ prouidentiæ tradere, quæ vicissim in tutelam semel à se receptos, numquam (nisi voluntarij recesserint) in errorem induci, vel tentatione superari sinet. Nunc autem, cuius vel insipientiæ vel temeritatis est, in periculosissima procello si huius sæculi iactatione, tanta nostra exercitate, infirmitate & inconstantia, prouidentissimo, eodemque fauentissimo Deo relicto, nostris

imbecillorum & ignauissimorum viribus nitentes, industriae fidentes, vltro ad clauum assidere, & aeternitatis gubernacula occupare? Heu miseram ita nauigantis conditionem! quam præcipiti cursu fertur in ruinam! latentes non vitabit scopulos, Syrtibus absorbebitur, vel miserandum in modum quassia nauis marinæ præda fiet bellus. Ista conditione nauigas, quisquis vel ad breuissimum momentum, tua voluntatis ductu in Religione nauigas; diuina gubernatione despresa, tua ipsius regeris: qua dum regeris, teque sol, arundineo baculo, nitetis; potes ne quietis partem ullam capere, nec expauescere, te nudum tot circumfientium hostium inimicis telis exponi? Quid: quod non solum non fauentem, sed iratum habes Deum? quam enim Religionem ipsam suo in flore cupit conseruaram, tam debes pertimescere ne te velit perditum: quippe neutrus, vigor, vita Religionis ipsa est obedientia: quam cum labefactet, elidat & cueillat propriæ voluntatis usurpata libertas, eodem etiam impetu Religionis totius, vel quantum in ipsa est, vel quoniam à paucis ad plures facile terpit malum, neutrus, vigorem, vitam omnem labefactat, elidit, cueilit. Eadem igitur prouidentia potentissimavi, qua Religiosi Ordinis conservationi incumbit Deus; eadem credendum fore, ut Religiosos propriæ voluntatis amatores, atque adeò Religionis euersores, idem Dominus auerteret, impugnet, ac denique, nisi ad Ianitora reuertantur, iusta seueritate disperdat.

Præterea, certissima & indubitata fide fatemur, nihil illa in re virium esse, nihil efficacia, quod non à Deo sit, conseruetur, & (si quando agat) illo adiuuante agat, & vegetum sit. Nec tamen Deus, quasi lege dicta, ita creaturis ad illarum efficaciam exerendam adesse cogitur, ut non liberimè, quando sapientissimæ ipsius bonitati visum fuerit, vel earum conatum infringat, vel effectum sustineat, vel per illas diuersum aut etiam maius quiddam efficiat. eiusque rei exempla per frequentia licet animaduertere in consilijs, industria, labore, opere plurimo & vario, ubi non solum diuersissimos exitus, sed & non raro infelices fortuntur, quæ pari veletiam maiori industria curata fuerant. tantæque istius varietatis (postquam eadem omnes causæ naturales adhibite fuerint) nulla verior, vel saluti nostræ conuenientior ratio reddi potest, quam si in primæ, ut liberrimæ, ita prouidentissimæ cause voluntatem, cuncta referantur. Sic igitur habendum est; cetera omnia, sine Deo nihil posse, Deum solum sine ceteris, immo ceteris omnibus contrà tendentibus, quidvis posse. quare in eum, ut supremum omnium dominum; ut omnium potentem, spem omnem & fiduciam reponam: eius nutu, voluntate, obedientia si regor, (regor autem cum ab ijs regor qui vicem eius funguntur) nihil erit quod ad utilitatis, iucunditatis & salutis meæ commoda maiora non conspiret; at si ab obedientia recedo, non dubium quin auxiliatrice Dei mei prouidentia, sese causatum

crea-

creataram implexionibus insintuante, easque vbi libuerit in secundissimos exitus inflectente priuabor: alliciam fortasse quosdam vt me diligent; at de-repentem amorem excipiens offensiuncula, in graues inimicitias desinet: per-mouebo non neminem, vt a prava consuetudine resipicens, ad meliorem frugem redeat; at mox veteris voluptatis dulcore inescatus in pristina rela-betur, fientque hominis illius nouissima deteriora prioribus: languorem aut morbum corpori insidentem, remedio praeter obedientiae prescripta quæsito depellam; at vel succeder grauior aliis, vel ipsa illa corporis va-letudo inualetudinem animæ creabit. sic in ceteris omnibus quæ mea ipsius voluntate perfecero, futurum credam, vt retro in meam perniciem lapsura sint omnia, vel saltem frustrante conatu, Deoque non adspirante, in ir-ritum sint calura. O quam multis improvisis calibus, & quæ perennatura videbantur, subito conciderunt; & quæ penitus desperata putabantur, e-recta sunt! quam sapè quibus minimè rebamur consilijs, vel disiecta, quæ nolebamus, vel quæ volebamus constabilita suspeximus! Nihil igitur unde-cumque tutius, beatius, optratius est, quam incertæ & erranti & infirmæ humanæ prouidentiae despondendo, certissimæ, sapientissimæ, potentissimæ, obedientia duce, diuinæ prouidentiae adhærescere: sicut ibi omnis creatura mili-tabit, sic tuis omnia votis obsecundabunt,

CAPUT